

Nærings- og fiskeridepartementet

Oslo, 12.04.2024

Innspill veikart for kreativ næring

Norske interiørarkitekters og møbeldesigneres landsforening (NIL) er en nasjonal faginteresseorganisasjon for interiørarkitekter og møbeldesignere med masterkompetanse.

Vi i NIL er takknemlige for at sektoren *Vareproduserende og design* er plukket ut til å være del av eksportprogrammet "Hele Norge eksporterer" gjennom den 4. sektorsatsingen. For at satsningen skal lykkes, må man se på hele verdikjeden og løfte både norske designere, norsk design og norsk designindustri hjemme og utenfor landets grenser.

Møbeldesignerne, som NIL representerer, er en naturlig del av verdikjeden i møbelindustrien som inngår i design- og livsstilsindustrien. Design- og livsstilsindustrien er en sammensatt sektor med typisk SMB struktur og en full verdikjede i Norge fra råvarer, gode designere helt til ferdige produkter. Hele verdikjeden, inkludert designerne, lever av at produktene selges.

Forbedringspotensiale

Norge har gode designutdanninger, som er en viktig forutsetning for denne sektoren. Det er viktig at designutdanningene gis vilkår som gjør at de internasjonalt hevder seg også fremover - og da er en fortsatt vektlegging av formgivning i utdanningen av største betydning.

Det skolene ikke er gode nok på i dag, er i å forberede studentene for arbeidslivet. Skolene må derfor gis i oppdrag å øke samarbeidet med sektoren/bedriftene under utdanningsløpet, slik at designerne blir bedre forberedt på arbeidslivet - om det er som frittstående designer eller som ansatt i en bedrift.

Det er også en svakhet i systemet at nyutdannede møbeldesignere ikke har støtteordninger å søke på. Overgangen fra studiesituasjonen til å leve av designfaget er meget krevende, noe som ofte fører til at potensielt dyktige møbeldesignere gir opp faget – og går over i andre yrker.

Over tid kan dette føre til mangel på norske designere, noe som vil ramme bl.a. hele designindustrien. En løsning kan f.eks. være å innføre etableringsstipend gjennom ordningen med Statens Kunstnerstipend - som nyutdannede fra universitet og høyskoler kan søke på.

Vi i NIL har gjennom flere år og instanser spilt inn behovet for et slikt etableringsstipend for nyutdannede designere – og tillater oss å gjenta våre konkrete forslag:

- NIL anser et generelt etableringsstipend for nyutdannede møbeldesignere som en meget god idé. Når Staten har finansiert et femårig studieløp ved Kunsthøgskolen i Oslo eller Universitetet i Bergen, gir det god mening å tilrettelegge for at den masterutdannede møbeldesigneren kan etablere seg, leve av profesjonen sin og med dette bidra i samfunnet.

- Stipendet bør tildeles etter kunstfaglig skjønnsvurdering i tråd med forskrift, der gjennomført kunstutdanning er utslagsgivende for tildeling, men i seg selv ikke er avgjørende.

I søknadsprosessen må det ligge en kunstnerisk vurdering til grunn. Det bør kreves utdanning med fem-årig master fra Kunsthøgskoler el.l. og det bør foretas en kunstnerisk vurdering. Søkeren bør også fremlegge en plan for etableringen.

- Støtten bør gis de første 2 – 3 årene med en størrelse tilsvarende arbeidsstipend for yngre/nyetablerte (ASY). Det koster å leie atelier / studio, innkjøp av materialer og utstyr, deltakelse på utstillinger og messer.

Vi håper innspillene gir mening i forhold til veikartet for kreativ næring – og kan bidra til bedre forhold og betingelser både for designere, industri og verdiskapningen i det norske samfunn.

Lykke til med arbeidet!

Med vennlig hilsen

**Norske interiørarkitekters og
møbeldesigneres landsforening**

Mona Lise Lien
Daglig leder
971 76 230
mona.lise.lien@nil.no